

Uluru: největší balvan světa

AUSTRÁLIE

Kolem půl miliónu zvědavých turistů podniká každoročně dalekou cestu až do nitra Austrálie s touhou spatřit 350 m vysoký, 3,6 km dlouhý a 2,4 km široký rudý balvan, napůl zahrabaný v nehostinné pustině.

FOTO: ZDENĚK BLAHUŠEK

Uluru, posvátné místo původních obyvatel.

Když nevidaný monolit modelovaný věky jeho „bílý“ objevitel William Christie Grosse roku 1812 uviděl, pojmenoval ho Ayers Rock po australském politikovi H. Ayersovi. Již dávno předtím však znovuobjevená skála, nazývaná domorodci Uluru (Místo dávající stín), sloužila jako tajemné rituální místo kmene Yankuntjatjara. Na úpatí příkrých stěn australských aboriginů po staletí uctívali prameny s posvátnou i smrtelnou vodou a vykonávali kultovní obřady. Věřili, že uvnitř skal spí jejich předkové.

Po letech úsilí a sporů jim v roce 1985 vládla rudý balvan formálně vrátila. Na rozlehlém území v okolí byl vyhlášen národní park Uluru-Kata Tjuta, kde řada obyvatel našla práci. Z některých se stali strážci parku, jiní seznamují v kulturním centru s tradicemi. Rituální místa jsou i se skalními kresbami přísně chráněna. V roce 1987 byl park zapsán na seznam světového dědictví UNESCO.

Neobvyklá hra barev

Nejhezčí pohledy na obdivovanou rudou skálu se otvírají z několika zastávek u 14 km dlouhé silnice z Yulary i z vyhlídkové silnice kolem balvanu. Zvláště při západu a východu slunce je v okolí balvanu rušno. Čeká se na neobvyklou hru barev. Je-li jasno, září Uluru při západu slunce červeně. Při nízké oblačnosti se stěny magického balvanu zbarvují vlivem lomu slunečních paprsků v atmosféře žlutě, oranžově, bíle i fialově.

Výstup na vrchol

Výstup na vrchol Uluru je dovolen pouze do 35 °C, když nepříší a nefouká silný vítr. V testovací zóně na začátku výstupu lezou netrénovaní návštěvníci po čtyřech. Někteří pokračují, jiní vzdávají. Asi až po padesáti metrech je totiž výstupový chodník v prudkém stoupání zabezpečen řetězy.

Povrch skály, tvořený pevně stmelnými pískovci, vzniklými před 600 milióny let v raném

kambriu, je našťastí drsný a tvrdý. Načervenalá hornina je prostoupena množstvím rýh, místy i mělké prohlubně, někde přetrává voda z minulé bouřky. Jen blízko řetězů je chodník značně ohlazený a sestup v dešti a bouřce může být nebezpečný. Řetězy končí. Stoupání se zmírňuje a pár set metrů vede stezka, vyznačená bílou barvou na skále, po plochem hřebeni. Místy se uchytila i skrovná vegetace. Sluneční paprsky postupují

Výroba didgeridoo – jedna z domorodých tradic.

Informace

Vzhledem k odlehle poloze Uluru, téměř ve středu Austrálie (po silnici ze Sydney 2852 km, z Melbourne 2325 km, z Adelaide 1596 km), přilétá většina návštěvníků letadly. Zpáteční letenka z větších měst většinou vyjde na 350 – 500 AUD (1 australský dolar asi 20 Kč). Vstupné do NP Uluru-Kata Tjuta činí 17 AUD a platí několik dní.

Po Austrálii lze výhodně cestovat autem, které lze půjčit od 50 AUD/den (1 l benzínu asi 10 Kč). Pro náročné cesty do vnitrozemí mimo zpevněnou komunikaci (netýká se Uluru-Kata Tjuta) je třeba terénní vůz (asi 150 AUD/den).

• www.deh.gov.au/parks/uluru/

po rudém balvanu a v členitém kamenném reliéfu vytvářejí jedinečnou stínohru. Stoupá se na nevýrazný vrchol. Z výšky uprostřed australské pustiny se otevírá pohled na nekonečnou řídkými keři porostlou buš. Jen na západě se v dále rýsují oblé vrcholy Olžiných hor. ■

ZDENĚK BLAHUŠEK